

مشاهیر عالم

حکمای سبعة یونان

— اول —

پیتاکوس PITTACUS در سنه ۶۵۰ قبل از میلاد مسیح در شهر (۱) «میتیان» MITYLÈNE با بدایرة حیات گذاشت.

این حکیم بطوریکه می نویسد صدی رومی و کنوری، فیاسوف و شاعر بوده است در سال ۶۰۶ قبل از میلاد در جنگی که اهالی «میتیان» با «آتندها» میهنه دهند «پیتاکوس» شجاعت شریبی از خود بروز داده سردار معروف آتنی فریون PHRYON را مغلوب و شهر (۲) سیره SIGÉE را متصرف گردید و بالاخره با مارت «میتیان» برگزیده شد

پیتاکوس با تدابیر حکیمانه بکلی خود را از تحت استقلال سلاطین جابره نجات داده و مدت ده سال عاقلانه حکومت و دادخواهی نمود، برای رفاهیت رعیت و تنظیم

(۱) پایتخت یکی از جزایر یونانستان قدیم

(۲) یکی از بنادر سوق الجیشی یونان قدیم

مملکت قوا این نیکو وضع نموده و زحمات فوق العاده متحمل شد.
حکومت این فیلسوف از سال ۵۸۹ الی ۵۷۹ قبل از میلاد
بوددانت که در همین سال از دنیا رفت و قطعات مهمه از خود
بیادگار گذاشته است

— دوم —

تالس THALES که در سال ۶۴۰ قبل از میلاد در شهر

میله MILET (۱) متولد گردید

گویند مصر و یک قسمت از آسیا را سیاحت نموده در مراجعت
از مغان گرانبھائی از علوم ریاضیات و نجوم برای هموطنان خود
آورد و در علوم طبیعت شناسی مهارتی بکمال داشت
[تالس] اولین فیلسوفی است که در مملکت یونانستان علم
هندسه را تدریس نمود و بسیاری از قضایای مهمه هندسی را
بدو نسبت میدهند

این فیلسوف ارتفاع اهرام مصری را معین نمود و آزمایش کهر با
خواص الکتریکی را کشف ساخت مخصوصاً بواسطه تعیین حد و ث

(۱) یکی از بلاد قدیم آسیای صغیر بوده است

کسوف شمسی در یونانستان مشهوریت تامه یافته است
کتابی در اصول خلقت عالم نوشته و اصل الاصول خفت موجودات
را عالم «آب» میگفت

در مدرسه که برای تعلیمات علوم طبیعی اختصاص داشته و مودوم
به مدرسه «ایونین» ها ECOLE IONIENNE بود ریاست نموده
و افتخار میفرمود و شاگردان قابل تربیت کرده بالاخره در سنه ۵۶۰
قبل از میلاد از این سرای رخت بربست

سوم

[بیاس] BIAS فیلسوف که در سال ۵۷۰ قبل از میلاد در شهر
مشهور پریه PRIÈNE (۱) قدم به عالم حیات گذاشت
گویند چون غالب اوقات در مشاغل و جرات بزرگی طرف مشورت
و کنکاش دوستداران بود مثال جامع علوم انسانی

و نظر بپاکی طینت و شهامت ذاتی که داشته صیت امانت
و عدالتش در اطراف و اکناف یونان منتشر گردید - خیال
و فکرش همیشه طرفداری از بیگسان و مظلومان بوده و بقدری
در تزیین اخلاق هموطنان و بسط علم و مهارت و نشر

(۱) یکی از بلاد قدیم آسیای صغیر بوده است

عدالت و و داد کار کرد که هر وقت کسی میخواست
صحت عملی یا عدالت کاملی را معرفی نماید میگفت این
دلیل بیون دلائل قاطعه (بیاس) فیلسوف است یعنی دیگر
تردید در آن جایز نیست . .

حکایت کنند و قتی وطن عزیز را سپاه کوروس کبیر محاصره
نموده بودند هر یک از مردوزن شهر PRIENE (پرین) اموال
سبک وزن سنگین قیمت خود را برداشته فرار مینمودند ولی بیحد
متعجب بودند و قتی مشاهده کردند که فیلسوف بدون هیچ
پیشانی و اختلال خیال در جای خود نشسته گویی اصلا اتفاقی رخ
نداده جهت پرسیدند

(بیاس) اینگونه جواب داد: «ثروت و تمول من بامن است»
زیرا در جات عام و حکمت را چون گنجی شایگان میدانست
که همیشه از دستبرد دشمن محفوظ است بلکه ثروت دانش
هیكل انسانی را از هر گونه تظاول و پریشانی حافظ و
نگهبان است . -

بالاخره این فیلسوف نیز چون سایرین شربت مرگ نوشید
ولی متأسفانه سال و فاش را مورخین تذکره نکرده اند.

- چهارم -

که ابول QLEOBULE پسر او آگراس EVAGORAS (۱) و در شهر
لندوس LINDOS که یکی از بلاد جزیره رود RHODES (۲) است
متولد شده است

عصر خود را از تصرفات معقول در علوم و حکمت بی بهره
و نصیب نکرد. به صاحبیت و دوستی SOLON سان (۳) فیلسوف
بزرگ و مقنن محترم ممالک آن افتخار جست و در انتظام
مهام جمهور زحمت بسیار کشیده است.

گویند مسافرتی به ممالک مصر نموده و در سن هفتاد سالگی
در سنه ۵۶۰ قبل از میلاد بسرای دیگر شناخت
از کلمات او است: « با دوست و دشمن طریق محبت پیش
گیر که آنرا بر مودت افزایش و این را از خصومت کاهد »
و لسان الغیب حافظ شیرازی عبارت فوق را منظوماً فرموده است:

[۱] یکی از سلاطین فتودال یونان قدیم

(۲) یکی از جزایر بحر الروم واقع در مدخل بحراژه

(۳) هفتمین فیلسوف از حکمای سابعه یونان که شرح حالش در همین

آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است

با دوستان سروت با دشمنان مدارا

— پنجم —

میزن MYSON متاسفانه از ورود و خروج این فیلسوف

و مزایای دوره حیات او اطلاعات صحیح در دست نیست

فقط تذکره کرده اند که ابتدا یکنفر زارع بیش نبوده

و از آنجائیکه چون اسلاف و پیشینیان خود در تکمیل مراتب

انسانیت و توسعه دانش و روشنائی افکار زحمت کشیده

و تغافل ننموده است لذا او را در ردیف حکمای سبعة

یونان نوشته اند. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

کیلان KHILON که از مشاهیر فلاسفه یونان بشمار میرود

تاریخ تولد و وفات این فیلسوف نیز چون [میزن] بدست مورخین

نیامده است موطن او را شهر « لاسدمن » که با اسم « اسپارت » نیز

خوانده اند ضبط کرده اند

آورده اند روزی فیلسوف مذکور بملاقات فرزند ارجمند خود

که از JEUX OLYMPIQUE (۱) یعنی « لعب روحانیه » یونان فاتح و غالب مراجعت کرده بود از شدت شادی و شرف در آغوش او جان داد

— هفتم —

« سلن » SOLON که در میان فلاسفه سبیه یونان صاحب اشتهار فوق العاده است در سال ۶۴۰ قبل از میلاد در جزیره سالامین SALAMINE [۲] قدم بعرضه حیات نهاد.

بطوریکه می نویسند ابتدا بشغل تجارت مشغول بوده پس از چندی

(۱) [ژوالمپیک] عبارت از بازیهای معروفی بوده است که در هر چهار سال یکمرتبه

اهالی یونان نزدیک شهر الیمپی OLYMPIE از بلاد « پلینز » PELOPONNESE با فتخار ژوپتیر JUPITER رب الارباب شروع میکردند و نظر بقریبات مقرر هر کس گوی سبقت از همکنان میربود و فاتح میشد او را بتاجی مکمل و مزین که علامت غلبه و نصرت بود مباحی و مفتخر میداشتند و آن تاج را اصلاً « کورون الیمپیک » KOURONNE OLYMPIQUE

یعنی « تاجی روحانی » مینامیدند

(۲) یکی از جزایر قدیم یونان در بحر اژه و در سال ۴۸۰ قبل از میلاد

کشتی های ایران در نزدیکی همین جزیره بوسیله « تیمستوکل » THÉMISTOCLE

غرق شدند

به « آتن » آمده بواسطه استعداد جبلی و هوش فطری و ذوق شعری در اندک مدتی مشهوریت تامه یافت . . .

وقتی وطنش از هر طرف دیار مخاطرات دشمنان بود و بعدیکه عرصه را بر اهالی تنک گرفته بودند « سان » چون این کیفیت را مشاهده نمود خون حمیت و جوانمردیش بغلیان آمده دیوانه وار خود را بیکی از میدانهای عمومی شهر رسانیده با بیانات آتشین و خطابه های مهیج و حزن انگیز محرك غیرت هموطنانش شده که در نتیجه بسرکردگی یک قسمت از قشون منتخب بایک رشادت شگفت انگیزی وطن خود را بهیچکلی از بیگانه های ساخت و بالاخره در سال ۵۹۳ قبل از میلاد ملقب به آرشنت ARCHONTE (۲) یا صدرالمقننین گردید . —

« سلن » ماموریت یافت که بجای قوانین قدیمه که معروف بقوانین « دراکن » DRACON (۲) بودند وضع قوانین جدیده

(۱) لقب نخستین زمامداران جمهوری یونان بود که عبارت از نه نفر بودند که اولی مسئول تنظیم امورات کشوری دومی مدیر اداره امورات مذهبی سومی فرمانده کل لشکر و شش نفر دیگر قوای مجریه بودند

[۲] یکی از مقننین جا ریونان که قوانین مدعش و تحمل ناپذیری وضع نموده بود که معروف بود به « قانون خونین » چه کوچکترین تقصیری مجازاتش اعدام بود و این قانون از سال ۶۲۴ الی ۵۹۴ قبل از میلاد دوام داشت بالاخره (سلن) ناسخ این قانون شد

راجع بجمهوریت نماید که در نتیجه یک حکومت مشروطه مختلط
«دموکراسی» و «آرستکراسی» تشکیل داد

و شعله انقلاباتی که قریب سی سال مملکت را طعمه خود ساخته بود
منطقی ساخت . -

مالیاتهای کمر شکنی که از سالیان دراز اغنیاء و ثروتمندان بمیل و هموس
خویش تدریجاً تحمیل رعایا و بیچارگان نموده بودند بکلی مرتفع نمود
در زمان او اهالی مملکت به نسبت ثروت و حقوق سیاسی بچهار
طبقه تقسیم بندی شده بودند اول - اغنیاء و ثروتمندان . درجه
دوم - متمولین جز . سوم - اشیخا صی که عایداتشان تکافؤ
معاش آنها را مینمود . چهارم - مزدوران و کارگران

این چهار طبقه تشکیل مجلس ملی دادند که از آنجا مجلس سنا
و عدلیه اعظم یا (آرئوپلار) منشعب میگردد بد «سان» پس از
عملی شدن قوانین جدیده اش بیاحت آسیای صغیر و مصر
رهسپار گردید

گویند [کرزوس] CRÉSUS پادشاه لیدی LYDIE را نیز
در این مسافرت خود ملاقات نمود

بعد از ده سال سیر و سیاحت بوطن خود عودت کرده

بر خلاف انتظار قوانین خود را موقوف الایجرائه دیده بلکه بجایش قوانین دیگری که [پتزیسترات] PISISTRATE (۱) وضع نموده بود در جریان یافت حتی طرفداران و دوستان خود را در مضیقه دید.

چون باصرف مجاهدات فوق العاده و تبلیغات لازمه در

جلب افکار عمومی بر علیه شخص فوق الذکر نتیجه حاصل

نکرد مایوسانه به [سیپر] CYPRE [۲] برگشته و درهما نجا

در سنه ۵۵۹ قبل از میلاد بمرد.

(سلن) نه تنها فیلسوف بلکه شاعری زبردست و نطایق

ماهر بود و هنوز نام او چون مقنن کامل عالم در نزد

دانشمندان معروف است

(۱) یکی از حکام مستبد یونان که با [سلن] نسبت داشته و جزو ثروتمندان

طبقه اول محسوب میگشت

در یرتو ثروت، رشادت، فصاحت و سیاستمداری غیبت [سلن] را مغتنم شمرده

افکار توده را با کلمات مشعشع بخود جلب نموده و زمامدار گردید و بقدری صاحب

قدرت و نفوذ شد که [سلن] از مقاومت او عاجز ماند

[۲] نام جزیره ایست در بحر الروم که قدیماً چندی در تصرف مصریها

وبعد ایرانیها بود

آثار زیادی از خود بیادگار گذاشته که قسمتی از آن در سال ۱۸۲۵ میلادی در مملکت آلمان بطبع رسیده است خاتمه: برخی از مورخین دو فیلسوف معروف دیگر را یعنی:

[پریاندر] PÉRIANDRE پادشاه (کورنت) CORÈNTHÉ

که در سنه ۶۲۵ قبل از میلاد بوجود آمده و در سال ۵۸۵ به نشئه دیگر رفت و (آناکارسس) ANACHARSIS که در

سال ۵۸۹ در آتن متولد شده و جزو دوستان محترم «سنان» بودند از فلاسفه مبعه ممالک یونان نوشته اند

(انتهی)

غ . ن . ك

شورشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مرکز ملی تحقیقات انسانی

